

Культурний фронт України
(оперативна інформація за інтернет-ресурсами)

10.06.2024

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Митці на фронті

Лідер гурту Queens of the Stone Age Джош Гоммі взяв участь у записі треку «Культурного десанту». – Марічка Максимець

Рубайте отут посередині на рівні серця: 19 віршів від військових. – Анаїд Агаджанова, Олеся Бойко

Без них неможлива Україна: захисники «Азовстали» презентували в Острозі книгу та виставку про побратимів. – Галина Максимчук

Актор та військовий Дмитро Лінартович презентував у Рівному збірку поезій

Той, хто створив дизайн ЗСУ. Тарас Іщик про творчу кар'єру в армії. – Антоніна Ковальчук

Вшанування пам'яті

«Знаєш, братан, завжди є 1–2%». Друзі зниклого безвісти бійця влаштували виставку його світлин. – Юлія Рацибарська

В київській книгарні на Хрещатику створили куток пам'яті Ірини Цибух. – Олексій

У Львові відкрили мурал на честь загиблого поета і військового Юрія Дадака

«Це і надихає, і зберігає традиції». У Дніпрі художник з Харкова створює мурал, присвячений Квітці Цісик. – Юлія Підгола

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

Книжки з рф виявили в 32 українських онлайн-магазинах і понад 10 стаціонарних. – Дарина Головань

«Детектор медіа» та Brand Ukraine провели воркшоп «Як дезінформація впливає на сприйняття та імідж України». – Світлана Чернецька

Для громадян запустили сервіс перевірки новин «Калькулятор фейків». – Юлія Поліковська

«Захід робить усе, щоб виключити росію з кола переможців нацизму»: як агітпроп висвітлював річницю висадки союзників у Нормандії. – Андрій Пилипенко, Олександр С'єдін, Арсеній Субаріон

Медіа

«Нагороду отримала не я, а герой мого матеріалу». Як пройшла церемонія

[нагородження переможців конкурсу «Війна в об'єктиві». – Ольга Чорна](#)

[«Репортери без кордонів» закликають залучити українські медіа до програм відновлення. – Мар'яна Зінченко](#)

Мовні питання

[російську мову чекає доля мертвої латини, – Зенон Позняк](#)

Регіональна культурна політика. Ініціативи громад

[Як краматорський простір «Вільха» задав тренд в області? Микола Дорохов про перший молодіжний центр Донеччини та культурний розвиток міста. – Дем'янюк Анастасія](#)

[Андрій Хмельницький: про можливості розвитку мистецтва у Харкові. – Андрій Хмельницький](#)

[«Можливо, всі помremo, але перед цим хоча б на концерт сходимо». Военні реалії життя у Харкові. – Ірина Сисак](#)

[«Харків хоче бути не брамою, а муром»: Тетяна Пилипчук про культурний спротив східного міста. – Мирослава Барчук](#)

Арттерапія

[Ветеран реабілітується, маюючи, та підтримує ЗСУ. – Олексій](#)

Креативні індустрії

[Вдягнути Шевченка: дизайнери, які приносять українське мистецтво у свої колекції. – Тетяна Капустинська](#)

Благодійність. Меценатство

[У Києві проведуть благодійний фестиваль Веган Вікенд із маркетом, лекціями та музикою](#)

[У Луцьку з благодійним концертом виступили лідери гуртів KARTA SVITU та «Тартак»](#)

[Актуальні збори на потреби Збройних сил України. – Олеся Бойко](#)

Фестивалі

[15 майданчиків, 35 виконавців, кримськотатарський простір та інше: етнофестиваль «Країна Мрій» оголосив цьогорічну програму. – Марічка Максимець](#)

[Незабаром розпочнеться Фестиваль «Харківське море». Публікуємо програму. – Антон Малиновський](#)

Синтез мистецтв

[У Римі відбувся показ вишиванок львівської дизайнерки Оксани Караванської.](#)

[\(Під час презентації поєднали моду театр, музику, слово, спів, живопис та ювелірне мистецтво\). – Марія Масюк](#)

Театр

[«Зараз граємо більше, ніж до війни». Дмитро Весельський про перший фестиваль Малого театру, «Театр у контексті» та театральний бум. – Жданович Дарина](#)

[Донецький театр покаже виставу в Румунії. – Андрій Коник](#)

Музика

[Нова українська музика: Tember Blanche, Savlepor, Мія Рамарі. – Олена Мосійчук](#)

[«Познайомся, я – дофамінний труп» – нова музика тижня від Артилерії. – Юлія Ткачук](#)

[В Україні створили перший маркетплейс пісень – muzmuz. – Марічка Максимець](#)

Візуальні мистецтва

[Мапа подій: «трасограф» на виставці Васі Дмитрика, аудіотрансляції у Львові, Аліна Ламах, Катя Лесів, Василь Цаголов. – Іван Скорина](#)

[Музеї уявні та реальні, втрати, що відбулися та стануться – про що сьогодні говорить сучасне мистецтво. – Яна Качковська](#)

[Відповіді, приховані у довкіллі. – Наталія Лісова](#)

[В АРТпідвалі відкриється виставка плівкової фотографії. – Антон Малиновський](#)

[В Ужгороді відкрили персональну виставку картин Ігоря Луценка](#)

[PinchukArtCentre розпочав набір на освітній курс для молодих фахівців. – Настя Попович](#)

Кіномистецтво. Кінопрокат

[Щоденник Docudays. День 7. Спочинок для вбитих і боротьба живих. – Дмитро Десятерик](#)

[Червневий злет. Результати 21-го Міжнародного фестивалю документального кіно про права людини Docudays UA. – Дмитро Десятерик](#)

[Молодість у профайлах КДБ: «Київські файли» на Docudays. – Ігор Кромф](#)

[Проект команди Docudays UA «Архів війни»: від інстинктивної реакції на вторгнення росіян до 20 млн завантажених медіафайлів. – Марина Баранівська](#)

[В Україні розпочався наймасштабніший кінофестиваль для дітей і підлітків. – Марія Масюк](#)

[Велике повернення: як у Рівному пройшло відкриття п'ятого Міжнародного кінофестивалю «Місто Мрії». – Катерина Ношкалюк](#)

[Фільм «Свідки. Полон вбиває» про Оленівку покажуть на кінофестивалі Sheffield DocFest у Великій Британії. – Поліна Горлач](#)

[Українська історична драма «Чому я живий» з'явилася на Netflix](#)

[Гастрономічний тревел «Тісто» з'явився онлайн на Netflix](#)

[Анімаційний короткометражний фільм «Причинна» з'явився на Takflix](#)

[Дзюдоїстка Анастасія Чижевська стала героїнею французького документального фільму Espoirs. – Катерина Кадакова](#)

[Запаморочення від успіху чи сталий розвиток? Як українській документалістиці не втратити здобуте. – Єлизавета Сушко](#)

Просвітництво

[Що подивитися нового про деокупацію в літературі, кіно та мистецтві на українському ютубі? – Софія Богуславець](#)

[Три проєкти з Рівненщини перемогли у конкурсі національно-патріотичного виховання](#)

Література. Книговидання

[У Бургасі проходить Чорноморський міжнародний літературний фестиваль](#)

[House of Europe оголосив переможців сьомого конкурсу грантів на переклад](#)

[Переклад Майка Йогансена номінували на престижну польську премію](#)

[Міжнародний літературний фестиваль «Фронтера» після перерви повертається до Луцька](#)

[Симптом дорослішання: українці готові говорити про різні речі у своїй історії, – письменниця Андрухович. – Мирослава Барчук](#)

[«Від бобра до фазана» та «Українська демонологія»: що купували відвідувачі Книжкового Арсеналу. – Катерина Ношкалюк](#)

[Українці в чотири рази збільшили замовлення з сайту Vivat із доставкою Новою поштою після влучання в типографію. – Олексій](#)

[«Релокація неможлива, чекатимемо на допомогу». Політучий – про можливості відновлення «Фактор-Друк». – Ганна Цьомик, Роман Кривко, Тетяна Кривоніс](#)

Музейна справа

[Лопатка мамонта та намиста скіф'янки: у Національному музеї історії України](#)

[відкрилась виставка археологічних пам'яток](#)

[Миколаївському обласному художньому музею виповнилося 110 років](#)

[Миколаївський обласний краєзнавчий музей запустив мерч](#)

[Миколаїв: музею подарували вишиті речі з Норвегії](#)

[Як європейські музеї збирають мистецтво з України: огляд публічних колекцій 1991–2024 років. – Євгенія Буцикіна](#)

Охорона культурної спадщини

[В Україні через російську агресію постраждали 1080 пам'яток культурної спадщини. – Мар'яна Зінченко](#)

[Євгенія Моляр. Збереження радянської культурної спадщини як протидія російській пропаганді. – Валентина Клименко](#)

Бібліотечна справа. Читання

[Запустили флешмоб «Електрохарчування»: що читають українці під час блекаутів. – Дарина Головань](#)

Підтримка України у світі

[Майже 30 держав зобов'язалися підтримати ЮНЕСКО у відновленні культурного сектору України. – Анна Коваленко](#)

[Вільнюс виділить понад 13 мільйонів гривень на реконструкцію театру в Дніпрі](#)

[Литва допоможе відреставрувати картини Марії Приймаченко](#)

***

[Київ замість kiev: в Україні почали частіше реєструвати правильні домени. – Олексій](#)

[Співачка з Нововолинська співала для росіян у США](#)

Митці на фронті

Лідер гурту Queens of the Stone Age Джош Гоммі взяв участь у записі треку «Культурного десанту». – Марічка Максимець

6 червня вийшов перший випуск нового шоу від «Культурного десанту» – «Фронтowa студія». Його учасником став лідер гурту «Руки'в Брюки» та військовий О. Ремез. У межах шоу він створив трек «Капелан», у записі якого взяв участь Джош Гоммі, лідер гурту Queens of the Stone Age. Він створив і записав партію гітари. Окрім Джоша Гоммі в записі взяли капелани, які заспівали бек-вокали. Партія барабанів записувалася в зруйнованій церкві. Також у відео використано уривок вірша військового та поета П. Вишебаби «Замість сповіді». «Фронтowa студія» – проєкт із промоції військової музичної культури, із запису та промоції пісень, створених чи виконаних військовослужбовцями, безпосередніми учасниками війни. Як розказують ведучі проєкту, з альбомом, який вони створять під час запису шоу, вони хочуть податися на Греммі. Докладніше:

<https://liroom.com.ua/news/josh-homme/>

Рубайте отут посередині на рівні серця: 19 віршів від військових. – Анаїд Агаджанова, Олеся Бойко

Перша частина добірки віршів українських військових. Наживо ці вірші у виконанні авторів можна було послухати у межах читання мілітарної поезії «#Фронтмени», організованому «Культурним десантом» під час фестивалю «Книжкова країна». Вірші полеглих та зниклих безвісти побратимів, а також тих письменників, які не змогли прибути на подію з фронту, виконали інші військові, оприсутнивши їхні імена. Докладніше:

<https://chytomo.com/rubajte-otut-poseredyni-na-rivni-sertsia-19-virshiv-vid-vijskovykh/>

Без них неможлива Україна: захисники «Азовсталі» презентували в Острозі книгу та виставку про побратимів. – Галина Максимчук

На території нового корпусу Національного університету «Острозька академія» упродовж певного часу буде розміщено пересувну виставку «Очі Маріуполя». Однойменну книгу та виставку презентували 6 червня. На зустріч зі студентами НаУОА та всіма охочими завітали оборонці Маріуполя Д. Козацький (позивний Орест) та В. Суботіна (Нава), а також письменниця, авторка проєкту «Очі Маріуполя» А. Дмитрук, яка зауважила, що, збираючи ці спогади, фото, малюнки, листування, відкрила для себе не просто героїчних захисників, а непересічних особистостей. Загалом до книги ввійшло 106 історій оборонців Маріуполя. Авторка додала, що наразі працює над оновленим виданням, яке, зокрема, присвятить і десятиріччю полку «Азов». У ньому буде ще більше світлин, історій і свідчень. Нава не тільки говорила про свій досвід військової служби, роботу пресофіцеркою, а й презентувала власну книгу «Полон» – мемуари про річне перебування в російському полоні. Докладніше:

<https://ostrog.rayon.in.ua/news/712617-bez-nikh-nemozhлива-ukraina-zakhisniki-azovstali-prezentovali-v-ostrozi-knigu-ta-vistavku-pro-pobratimiv>

Актор та військовий Дмитро Лінартович презентував у Рівному збірку поезій

Презентація відбулася у Рівненській обласній універсальній науковій бібліотеці. Автор збірки «Словоспів» – учасник російсько-української війни, молодший лейтенант Збройних сил України. А ще – заслужений артист України, член Національної спілки кінематографістів України, актор театру, кіно та дубляжу. Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/712571-aktor-ta-viyskoviy-dmitro-linartovich-prezentuvav-u-rivnomu-zbirku-poeziy>

Той, хто створив дизайн ЗСУ. Тарас Іщик про творчу кар'єру в армії. – Антоніна Ковальчук

Сотні чоловіків ішли добровольцями, не знаючи, яку роботу будуть виконувати в ЗСУ. Сотні бояться потрапити в штурмовики й не вірять, що в армії можна обрати собі роботу за знаннями та вміннями. Бренд-дизайнер Т. Іщик зумів стати корисним країні саме творчою професією, вигадуючи для бренду ЗСУ все: від кольору та шрифту до білборду та сторінки Головнокомандувача. Авторка розповідає, як йому це вдається. Докладніше:

<https://shotam.info/toy-khto-stvoryv-brend-zsu-yedyny-militari-dyzayner-taras-ishchyk-pro-tvorchu-kar-ieru-v-armii/>

Вшанування пам'яті

«Знаєш, братан, завжди є 1–2%». Друзі зниклого безвісти бійця влаштували виставку його світлин. – Юлія Рацибарська

У Києві, в Гончаренко-центрі, відкрито персональну виставку світлин військовослужбовця 56-ї бригади О. Господа «Хроніки Господні». Боець із Дніпропетровщини вже понад рік вважається зниклим безвісти на Донецькому напрямку. Експозицію підготували його рідні та друзі – як втілення мрії військового та як подарунок на день народження. Докладніше про О. Господа, бійця, фотографа-аматора й просто людину:

<https://www.radiosvoboda.org/a/vystavka-biytsya-znykloho-bezvisty/32985254.html>

В київській книгарні на Хрещатику створили куток пам'яті Ірини Цибух. – Олексій

У книгарні «Сенс на Хрещатику» створено куточок пам'яті І. Цибух, відомої доброволиці медичного батальйону «Госпітальєри». У цьому куточку зібрано добірку книг, які Цибух, відома як «Чека», рекомендувала прочитати українцям. Ініціатива належить читачам книгарні та була погоджена з родиною Цибух. Докладніше:

<https://shotam.info/v-kyivskiy-knyharni-na-khreshchatyku-stvoryly-kutok-pam-iati-iryny-tsybukh/>

У Львові відкрили мурал на честь загиблого поета і військового Юрія Дадака

На одному з будинків у Сихівському районі Львова з'явився мурал на честь поета і військового Ю. Дадака з позивним «Руф». Автор ескізу – А. Власюк. Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/712697-u-lvovi-vidkrili-mural-na-chest-zagiblogo-poeta-i-viyskovogo-yuriya-dadaka>

«Це і надихає, і зберігає традиції». У Дніпрі художник з Харкова створює мурал, присвячений Квітці Цісик. – Юлія Підгола

У Дніпрі, на вулиці Квітки Цісик, 7, харківський художник О. Брітцев створює мурал у пам'ять про американську співачку українського походження. Докладніше:

<https://suspilne.media/dnipro/764159-u-dnipri-stvoruut-mural-prisvacenij-kvitci-cisik/>

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

Книжки з рф виявили в 32 українських онлайн-магазинах і понад 10 стаціонарних. – Дарина Головань

Про це Державний комітет телебачення і радіомовлення повідомив у відповідь на інформаційний запит. Зокрема виявлено заборонені книжки з рф на українському маркетплейсі Prom.ua і 23 українських інтернет-книгарнях на цій платформі (наведено перелік цих книжкових магазинів). Завдяки співпраці з Prom.ua Держкомтелерадіо припинив розповсюдження 715 книжок з рф і 408 – з білорусі, а власникам книгарень надіслали попередження. За запитом Держкомтелерадіо правоохоронні органи припинили протиправну діяльність вебсайту zerkalov.kiev.ua, на якому в онлайн доступі була велика кількість російських ксенофобських видань. Крім того, Держкомтелерадіо припинив продаж книжок з рф у восьми стаціонарних книжкових магазинах у Києві, а також по одній книгарні в Ірпені, Білій Церкві, Запоріжжі, Миколаєві й Горішніх Плавнях Полтавської області. Докладніше:

<https://chytomo.com/derzhkomteleraudio-vyiavyv-knyzhky-z-rf-v-ukrainskykh-internet-mahazynakh/>

«Детектор медіа» та Brand Ukraine провели воркшоп «Як дезінформація впливає на сприйняття та імідж України». – Світлана Чернецька

6 червня команда Центру досліджень «Детектора медіа» разом із Brand Ukraine провела спільний воркшоп «Як дезінформація впливає на сприйняття та імідж країн і як їй можна протидіяти» в рамках першої міжнародної конференції, яку організація Brand Ukraine провела у Києві. На конференції зібралися українські та іноземні експерти зі стратегічних комунікацій, розвитку брендів і глобальних досліджень, а також урядовці, дипломати та представники бізнесу. Головною темою конференції стало використання м'якої сили України, яка стала ключовим інструментом, що допоміг країні здобути широку міжнародну підтримку в умовах повномасштабної війни. Докладніше:

<https://go.detector.media/detektor-media-ta-brand-ukraine-proveli-vorkshop-yak-dezinformatsiya-vplivaye-na-sprijnyattya-ta-imidzh-ukrayini/>

Для громадян запустили сервіс перевірки новин «Калькулятор фейків». – Юлія Поліковська

«Асоціація інноваційної та цифрової освіти» та ГО «Детектор медіа» за сприяння Міністерства культури та інформаційної політики України і Національного демократичного інституту (NDI) розробили інноваційний інструмент «Калькулятор фейків», який дає змогу кожному українцю швидко з'ясувати, правдива перед ним новина чи фейкова. Сервіс працює 24/7 безкоштовно та без реєстрації, тож ним зможуть користуватися й ті українці, які проживають на тимчасово окупованих територіях. Докладніше:

<https://ms.detector.media/internet/post/35170/2024-06-07-dlya-gromadyan-zapustyly-servis-perevirky-novyn-kalkulyator-feyktiv/>

«Захід робить усе, щоб виключити росію з кола переможців нацизму»: як агітпроп висвітлював річницю висадки союзників у Нормандії. – Андрій Пилипенко, Олександр С'єдін, Арсеній Субаріон

Про те, що неслося у кремлеграмі напередодні та під час зустрічі В. Зеленського із західними політиками з приводу відзначення річниці висадки у Нормандії. Докладніше:

<https://ms.detector.media/propaganda-ta-vplivi/post/35161/2024-06-07-zakhid-robyt-use-shchob-vyklyuchyty-rosiyu-z-kola-peremozhtsiv-natsyzmu-yak-agitprop-vysvitlyuvav-richnytsyu-vysadky-soyuznykiv-u-normandii/>

Медіа

«Нагороду отримала не я, а герой мого матеріалу». Як пройшла церемонія нагородження переможців конкурсу «Війна в об'єктиві». – Ольга Чорна

8 червня в Українському домі у Києві пройшла церемонія нагородження переможців журналістського конкурсу «Війна в об'єктиві». Докладніше:

<https://detector.media/community/article/228033/2024-06-09-nagorodu-otrymala-ne-ya-a-geroy-mogo-materialu-yak-proyshla-tseremoniya-nagorodzhennya-peremozhtsiv-konkursu-viyna-v-obiektyvi/>

«Репортери без кордонів» закликають залучити українські медіа до програм відновлення. – Мар'яна Зінченко

Понад два роки український медіаландшафт несе на собі весь тягар економічних наслідків широкомасштабного вторгнення, розпочатого росією 24 лютого 2022 року. Напередодні третьої Конференції з відновлення України «Репортери без кордонів» (RSF) закликають залучити медіа до програм відновлення, щоб забезпечити довгострокове виживання української журналістики. У зв'язку з тим, що Міжнародна конференція з відновлення України пройдётиме в Берліні 11–12 червня, RSF закликають глав держав та урядів, міжнародних організацій та фінансових інституцій взяти на себе зобов'язання щодо сталого розвитку українських медіа в рамках дискусій з

питань відновлення. RSF є одними із підписантів звернення, яке підтримали понад 120 представників преси, місцевих та міжнародних організацій, щоб включити українські медіа до планів відновлення країни. Продовжуючи цю поточну підтримку, RSF вивчають можливість створення міжнародного фонду, незалежного від будь-якої державної установи, для надання прямої фінансової допомоги українським медіа. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/228017/2024-06-08-reportery-bez-kordoniv-zaklykayut-zaluchyty-ukrainski-media-do-program-vidnovlennya/>

Мовні питання

російську мову чекає доля мертвої латини, – Зенон Позняк

Один з лідерів білоруської націонал-демократії, дисидент та політемігрант Зенон Позняк вважає, що після розпаду рф на національні складові російська мова не використовуватиметься для живого спілкування. Про це він сказав в оприлюдненій 9 червня розмові з радіо «Рація», яке веде мовлення на білорусь з Польщі. «Коли імперія, яка гнобила народи, падає і ці народи відроджуються, імперська мова стає мертвою. Майбутнє російської мови – мертва латиниця. Її не буде, ця мова буде мертва, коли ці народи відродяться. Так виглядає майбутнє „великої російської мови”», – зазначив Позняк. «Воно так і буде. Адже Римська імперія це дуже добре довела. Латинська мова – це ого-го, класика! Але були схожі процеси, усілякі етноси, а виходить, що немає римлян, немає римського етносу, він зник! А хто розмовляє латиною? Все, етноси почали говорити своїми, етнічними мовами. А латина якою стала? Мова релігії та науки стала мертвою», – сказав білоруський опозиціонер. При цьому, продовжив політик, якщо латинська мова була пов’язана з великою культурою Давнього Риму, то про російську мову такого, як вважає Позняк, сказати не можна. «Латинська мова усе ж таки була великою культурою, а великої російської культури немає – це дефектна культура, це імперська культура, вона антилюдська. Як і антигуманна російська література, інакше я її не називаю, як і мерзенна російська література, це жах. Це страшна імперська література, рабська література, де людину принижують. Візьміть будь-якого письменника – як тільки вони кажуть про людину іншої національності – завжди презирливо, вони не поважали жодного народу», – наголосив Позняк. Джерело:

<https://espreso.tv/news-rosiysku-movu-chekae-dolya-mertvoi-latini-zenon-poznyak>

Регіональна культурна політика. Ініціативи громад

Як краматорський простір «Вільха» задав тренд в області? Микола Дорохов про перший молодіжний центр Донеччини та культурний розвиток міста. – Дем’янюк Анастасія

«Якщо сьогоднішнє боронять наші захисники й захисниці, то завтрашнє формують ті, хто працює з молоддю та культурою», – наголошує М. Дорохов, засновник та керівник першого молодіжного простору на Донеччині. Влітку 2014 року, після звільнення Краматорська від російської окупації, у місті не було жодних ініціатив, які б забезпечували розвиток та дозвілля для молоді.

Тому чоловік з колегами вирішили створити місце, де молоді люди могли б проявляти себе. Культурний простір отримав назву «ВІЛЬна ХАта» («Вільха»). Згодом досвід центру почали транслювати та адаптовувати в інших містах регіону. Дехто із «випускників» простору продовжив працювати в культурному руслі не тільки в Україні, а й за кордоном. Після початку повномасштабного вторгнення Дорохов переїхав у Івано-Франківськ, де продовжив організовувати та брати участь у культурних подіях. В інтерв'ю він розповідає про вплив його роботи на життя Краматорська й регіону, початок великої війни, інтеграцію в професійне середовище іншого міста та культурні виклики Донеччини зараз. Докладніше:

<https://liroom.com.ua/articles/kramators%ca%b9kyy-prostir-vilkha/>

Андрій Хмельницький: про можливості розвитку мистецтва у Харкові. – Андрій Хмельницький

Урбан-активіст, учасник спільноти «Альтернативний Харків» та аспірант Інституту публічного управління А. Хмельницький розмірковує про те, як Харкову знову стати мистецьким центром України (чи навіть Європи) і ділиться своїм баченням розвитку креативних індустрій – як мають функціонувати артпростори, що має робити міська влада і як скерувати потужний мистецький потенціал міста у правильне русло. Докладніше:

<https://lyuk.media/city/andriy-khmelnytsky-art-incubator/>

«Можливо, всі померемо, але перед цим хоча б на концерт сходимо». Воєнні реалії життя у Харкові. – Ірина Сисак

Як поміж обстрілами та відсутністю зв'язку і світла розвивають міську культуру, розповідає редакторка харківського онлайн-видання «Люк» К. Переверзева. Докладніше:

<https://www.radiosvoboda.org/a/voyenni-realiyi-zhyttya-u-kharkovi/32980823.html>

«Харків хоче бути не брамою, а муром»: Тетяна Пилипчук про культурний спротив східного міста. – Мирослава Барчук

Чому для харківських митців важливо залишатися у місті попри обстріли, як культура може стати зброєю у війні та значення «Будинку „Слово”» для Харкова. Про все це директорка харківського літмузею Т. Пилипчук розповідає у спільному проєкті українського ПЕН та телеканалу Еспресо «Власні назви з Мирославою Барчук». Докладніше:

<https://espreso.tv/kultura-kharkiv-khoche-buti-ne-bramoyu-a-murom-tetyana-pilipchuk-pro-kulturniy-sprotiv-skhidnogo-mista>

Арттерапія

Ветеран реабілітується, малюючи, та підтримує ЗСУ. – Олексій

Переживши контузії й інсульт, воїн повернувся з фронту та реабілітується, малюючи картини. А кошти з їхнього продажу планує спрямувати на закупівлю дронів і РЕБ для побратимів. Докладніше про історію Анатолія:

<https://shotam.info/veteran-reabilituietsia-maliuiuchy-ta-pidtrymuie-zsu/>

Креативні індустрії

Вдягнути Шевченка: дизайнери, які приносять українське мистецтво у свої колекції. – Тетяна Капустинська

«Підтримувати діалог між модою та мистецтвом є звичною справою для світового фешну, але вкрай важливою місією для збереження української культурної спадщини в локальному контексті. Чи міг би подумати Тарас Шевченко, що в його картинах будуть красуватися столичні модники? А чи думав Іван Багряний, що рядки з його поезії перетворять на сучасний принт? Хай там як, а українська модна сфера прагне своїми зусиллями популяризувати наші культурні надбання». Авторка збрала в одну підбірку бренди, яким чудово це вдалося. Докладніше:

<https://www.platfor.ma/topic/vdyagnuty-shevchenka-dyzajnery-yaki-prynosyat-ukrayinske-mystetstvo-u-svoyi-kolektsiyi/>

Благодійність. Меценатство

У Києві проведуть благодійний фестиваль Веган Вікенд із маркетом, лекціями та музикою

ГО «Кожна Тварина» та Community Café проведуть 29–30 червня у Києві на вул. Кирилівській, 41, благодійний фестиваль «Веган Вікенд». У програмі – музика, маркет, лекторій, аукціон та купа інших активностей. Упродовж фестивалю збиратимуть 1 млн грн на потреби військових. Докладніше:

<https://www.platfor.ma/u-kyievi-provedut-blagodijnyj-festyval-vegan-vikend-iz-marketom-lektsiyamy-ta-muzykoyu/>

У Луцьку з благодійним концертом виступили лідери гуртів KARTA SVITU та «Тартак»

Виступ відбувся 8 червня просто вулиці в центрі міста. Гурт «Тартак» презентував співака, військовослужбовця 47-ї бригади ЗСУ О. Положинський. Концерт організували спільно з Волонтерським штабом «Ангар». Метою заходу було зібрати кошти на дві антени Alientech для 103 бригади Територіальної оборони. Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/712674-u-lutsku-z-blagodiynim-kontsertom-vistupili-lideri-gurtiv-karta-svitu-ta-tartak>

Актуальні збори на потреби Збройних сил України. – Олеся Бойко

Військова, поетка, музикантка Є. Жарікова закликає долучитися до збору на реабілітацію побратима С. Супряги; музикант і поет О. Каданов збирає кошти на підтримку видавництва Vivat, що постраждало від російського ракетного обстрілу по друкарні Factor Druk; письменниця, літературознавиця Т. Калитенко збирає на автомобіль для 3-ї окремої танкової Залізної бригади; літературознавець Р. Семків закликає долучитися на збору на генератори для підрозділу перекладача М. Ковальчука; літературознавиця Б. Романцова відкрила збір на ремонт авто для підрозділу, де воює її батько; письменниця Д. Піскозуб збирає кошти для добровольчого батальйону «Госпітальєри»;

видавництво «Маміно» збирає кошти на придбання книжок для 100 бібліотек; поетка Д. Чупат відкрила збір-підсилення на потреби 78 полку ДШВ; журналістка О. Бойко відкрила збір-підсилення на придбання антидронових рушниць для 214 ОСБ ОРFOR. Докладніше:

<https://chytomo.com/aktualni-zbory-na-potreby-zbrojnykh-syl-ukrainy-3/>

Фестивалі

15 майданчиків, 35 виконавців, кримськотатарський простір та інше: етнофестиваль «Країна Мрій» оголосив цьогорічну програму. – Марічка Максимець

21–23 червня на території Національного Ботанічного саду ім. М. М. Гришка у Києві пройде ювілейний фестиваль «Країна Мрій». Заплановано дві музичних сцени – фольклорну і сучасну етнічну, а також 15 тематичних майданчиків, кримськотатарський та японський простір. Докладніше про програму та учасників:

<https://liroom.com.ua/news/kraina-mrii-fest/>

Незабаром розпочнеться Фестиваль «Харківське море». Публікуємо програму. – Антон Малиновський

14 червня у Харкові стартує фестиваль мистецтв «Харківське море». Він триватиме до 23 червня і налічує близько 30 подій: вистави, музичні вечори, лекції, екскурсії тощо. Докладніше про програму:

<https://lyuk.media/news/kharkiv-sea-festival-2/>

Синтез мистецтв

У Римі відбувся показ вишиванок львівської дизайнерки Оксани Караванської. (Під час презентації поєднали моду театр, музику, слово, спів, живопис та ювелірне мистецтво). – Марія Масюк

5 червня у Римі відбулася презентація мистецького проекту «Птахи співають і у час війни» львівської модельєрки О. Караванської. Авторкою сучасної вишивки стала дизайнерка К. Уманська, а режисуру до дефіле створила українська співачка та акторка Н. Половинка. Організатори розповідають, що львівський театр «Слово і Голос» влаштував живий музичний супровід до дефіле. «Важливість культурної дипломатії у тому, що це немілітарне нагадування у високих колах про нас. Про те, за що ми боремося і що можемо втратити, і що може втратити Європа. Мистецтво і мода – потужні інструменти впливу, „м’яка сила”, через яку маємо можливість розповісти про наші унікальність, самобутність, давність нашої культури, і водночас показати Україну як сучасну, модну, креативну державу, як невіддільну частину Європи – історично і в сьогоденні», – говорить Караванська. У проекті «Птахи співають і у час війни» вона поєднала моду, театр, музику, спів. Крім цього, доповненням до презентації стала виставка картин художників В. і М. Москалюків і ювелірного мистецтва від студії Miro Art. Докладніше:

https://zaxid.net/u_rimi_vidbuvsya_pokaz_vishivanok_lvivskoyi_dizaynerki_oksani_karavanskoyi_n1587077

Театр

«Зараз граємо більше, ніж до війни». Дмитро Весельський про перший фестиваль Малого театру, «Театр у контексті» та театральний бум. – Жданович Дарина

15 червня у будівлі Малого драматичного театру у Києві на вулиці Гончара, 33, відбудеться перший фестиваль театру «Культ Києва». Його присвятять зануренню у київську музику, літературу, кіно, візуальне мистецтво, моду та історію. Таким чином організатори хочуть розповісти та показати відвідувачам про все київське і довкола нього: меми та стріт-арт, поклоніння кросівкам із секунду на Лісовій та данина рейвам з Кирилівської, про книгарні-кав'ярні та театральні прем'єри, кінопокази у «Жовтні» та виставки в «Мистецькому Арсеналі». Крім цього, подія буде благодійною, а усі кошти скерують на збір для бригади «Азов» на FPV дрони. Художній керівник Малого театру Д. Весельський обійняв цю посаду у 2016-му, коли йому було лише 23 роки. За цей час театр став таким собі мультикультурним простором, де відбуваються не лише вистави, а й різні мистецькі події. В інтерв'ю він розповідає про роботу Малого театру під час війни, зміни в репертуарній політиці, фестиваль «Культ Києва» та театральний бум. Докладніше:

<https://liroom.com.ua/articles/malyy-teatr/>

Донецький театр покаже виставу в Румунії. – Андрій Коник

У рамках фестивалю BABEL F.A.S.T 2024 у румунському місті Тагровіште, що неподалік Бухареста артисти Донецького обласного драматичного театру 13 червня покажуть виставу «Маріупольська драма» на основі подій в окупованому Маріуполі. Режисер – Є. Тищук. Докладніше:

<https://suspilne.media/donbas/764673-doneckij-teatr-pokaze-vistavu-v-rumunii/>

Музика

Нова українська музика: Tember Blanche, Savlerov, Мія Рамарі. – Олена Мосійчук

Про нові релізи від вітчизняних музикантів. Докладніше:

<https://slukh.media/new-music/new-ukrainian-music-99/>

«Познайомся, я – дофамінний труп» – нова музика тижня від Артилерії. – Юлія Ткачук

Про нові треки від українських виконавців. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/763287-poznajomsa-a-dofaminnij-trup-nova-muzika-tizna-vid-artilerii/>

В Україні створили перший маркетплейс пісень – muzmuz. – Марічка Максимець

3 червня почав працювати перший в Україні маркетплейс пісень – muzmuz. За словами засновників, стартап створено для зручної купівлі та продажу пісень за кілька натискань. Система забезпечує прозорість умов та

ціноутворення, а також юридичний захист для всіх учасників процесу – як для авторів, так і для команд артистів. За принципом роботи маркерплейсу, покупець отримує право на повне використання пісні в комерційних цілях, аранжування, представлене у форматі mp3, а також угоду між покупцем і продавцем, що захищає права обох сторін. Також muzmuz поповнює власну базу менеджменту артистів аби персонально пропонувати пісні під їхній жанр та тембр. Muzmuz приймає пісні лише українською мовою та такі, що не суперечать нормам моралі нашого сьогодення, наприклад, не ображають почуття військових, не суперечать принципам національної єдності, а також не дискримінують окремі групи людей за ознаками статі, віри, сексуальних вподобань тощо. За вимогами до пісні – на muzmuz можна завантажити записи як з повноцінним аранжуванням, так і демо з якісно записаним вокалом, чітко визначеною формою і гармонією пісні, інструментальним супроводом. У деяких випадках аранжування пісні на себе візьме muzmuz. Докладніше:

<https://liroom.com.ua/news/muzmuz/>

Візуальні мистецтва

Мапа подій: «трасограф» на виставці Васі Дмитрика, аудіотрансляції у Львові, Аліна Ламах, Катя Лесів, Василь Цаголов. – Іван Скорина

Це: виставка РАС UA «Непідвладне» у Києві, «Засів хмар» в Івано-Франківську, «Станом на зараз – тихо» у Львові, «Опалювальний сезон» В. Дмитрика у Кривому Розі та багато ін. Докладніше:

<https://artslooker.com/events-map-trasographer-at-vasya-dmytryk-039s-exhibition-audio-broadcasts-in-lviv-alina-lamakh-katy/>

Музеї уявні та реальні, втрати, що відбулися та стануться – про що сьогодні говорить сучасне мистецтво. – Яна Качковська

Про виставки, що експонуються у Києві: «Між прощанням і поверненням» у Мистецькому Арсеналі, «Непідвладне» у PinchukArtCenter, «Дивлячись у розриви» у Voloshyn Gallery та ін. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/762635-muzei-uavni-ta-realni-vtrati-so-vidbulisa-ta-stanutsa-pro-so-sogodni-govorit-sucasne-mistectvo/>

Відповіді, приховані у довкіллі. – Наталія Лісова

Про дебютну виставку «Засів хмар» випускників та випускниць франківської школи сучасного мистецтва, що експонується в «Асортиментній кімнаті». Докладніше:

<https://postimpreza.org/texts/vidpovidy-prykhovani-u-dovkilli>

В АРТпідвалі відкриється виставка плівкової фотографії. – Антон Малиновський

Виставка «ONE DAY. ONE FRAME. ONE SHOOT» досліджує життя художників та художниць у війсьнич час. Виставка триватиме у Харкові до 20 червня. Представлено роботи 15 митців. Докладніше:

<https://lyuk.media/news/one-day-one-frame-one-shoot/>

В Ужгороді відкрили персональну виставку картин Ігоря Луценка

У галереї «Ужгород» відкрито персональну виставку кандидата мистецтвознавства, члена Закарпатської організації Національної спілки художників України І. Луценка. Митець представив експозицію живопису під назвою «Ілюзія», на якій зібрав понад 40 робіт. Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/712507-v-uzhgorodi-vidkrili-personalnu-vistavku-kartin-igorya-lutsenka>

PinchukArtCentre розпочав набір на освітній курс для молодих фахівців.

– Настя Попович

PinchukArtCentre розпочинає новий набір на освітній курс «Вступ до професії», щоб підтримати молодих фахівців у сфері культури та мистецтва. Подати заявку на участь можна до 14 червня включно. Учасниці та учасники матимуть можливість: поглибити свої теоретичні знання з сучасного мистецтва та розуміння ширшого контексту; розвинути аналітичні та критичні навички, необхідні для осмислення мистецьких практик та культурних процесів; отримати практичний досвід, долучившись до основних напрямів діяльності артцентру. Навчання триватиме з липня до грудня. Докладніше:

<https://supportyourart.com/news/pinchukartcentre-rozpochav-nabir-na-osvitnij-kurs-dlya-molodyh-fahivcziv/>

Кіномистецтво. Кінопрокат

Щоденник Docudays. День 7. Спочинок для вбитих і боротьба живих. –

Дмитро Десятерик

Організаторам вдалося скласти масштабну програму, попри перепони й біди, спричинені війною: загалом можна було подивитися 62 картини з 34 країн світу. У програмі – 19 українських стрічок: 10 національних прем'єр і 9 світових. Також глядачі побачили мистецькі інсталяції та відвідали актуальні дискусії. Docudays UA зібрав понад 150 учасників і учасниць, із яких 25 – гості з-за кордону. Гасло 21-го Docudays UA – «10 років триденної війни, яка триває три сторіччя» – за тему рефлексії має історичну пам'ять. Докладніше:

<https://detector.media/kritika/article/227960/2024-06-07-shchodennyk-docudays-den-7-spochynok-dlya-vbytykh-i-borotba-zhyvykh/>

Червневий злет. Результати 21-го Міжнародного фестивалю документального кіно про права людини Docudays UA. – Дмитро Десятерик

Про хід та підсумки події. Докладніше:

<https://detector.media/kritika/article/228026/2024-06-09-chernevyy-zlet-rezultaty-21-go-mizhnarodnogo-festyvalyu-dokumentalnogo-kino-pro-prava-lyudyny-docudays-ua/>

Молодість у профайлах КДБ: «Київські файли» на Docudays. – Ігор Кромф

3 червня в межах Docudays UA відбулася прем'єра документальної стрічки нідерландського режисера Вальтера Стокмана «Київські файли», заснована на архівних документах КДБ. Автор розповідає, як документи

минулої епохи досі можуть наганяти тривогу й оприявнювати особистий досвід існування в тоталітарному просторі. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2024/06/08/617325_molodist_profaylah_kdb_kiivski.html

Проект команди Docudays UA «Архів війни»: від інстинктивної реакції на вторгнення росіян до 20 млн завантажених медіафайлів. – Марина Баранівська

За словами співзасновника «Архіву війни» режисера Р. Бондарчука, проект «виник як інстинктивна реакція на повномасштабне російське вторгнення». У березні 2022 року він і його колеги з команди Міжнародного фестивалю документального кіно про права людини Docudays UA вирішили збирати свідчення тих, хто став очевидцем воєнних злочинів росіян. Для цього запустили телеграм-бот, куди всі охочі могли надсилати свої відео, фото й інші матеріали, створені після початку повномасштабної війни. Зараз «Архів війни» містить близько 20 млн завантажених медіафайлів, 34 тисячі власних матеріалів і матеріалів від партнерів, понад 2 тисячі інтерв'ю зі свідками війни та воєнних злочинів, а також близько 6,5 млн файлів із відкритих джерел. Команда проекту також створила можливість автоматичного архівування контенту понад 2800 телеграм-каналів і зафіксувала 36 тисяч подій і потенційних воєнних злочинів. Про те, як розвивається ініціатива команди Docudays UA з документування війни, йшлося на презентації «Архіву війни», що відбулася під час цьогорічного фестивалю. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/227973/2024-06-07-proiekt-komandy-docudays-ua-arkhiv-viyny-vid-instynktyvnoi-reaktsii-na-vtorgnennya-rosiyan-do-20-mln-zavantazhenykh-mediafayliv/>

В Україні розпочався наймасштабніший кінофестиваль для дітей і підлітків. – Марія Масюк

До 16 червня в Україні триватиме міжнародний кінофестиваль 11-й «Чілдрен Кінофест». Фільми покажуть у кінотеатрах Києва, Львова, Вінниці, Житомира, Дніпра, Луцька, Одеси, Полтави, Хмельницького, Чернігова та Запоріжжя. Глядачі зможуть переглянути новинки анімації з Великої Британії, Люксембургу, Франції, Ірландії, Угорщини, Словаччини, Чехії та Норвегії тощо. Крім цього, організатори покажуть добірку найкращих короткометражних стрічок, які створили діти. Докладніше:

https://zaxid.net/v_ukrayini_rozpochavsya_naymasshtabnishiy_kinofestival_dlya_ditey_i_pidlitkiv_n1587062

Велике повернення: як у Рівному пройшло відкриття п'ятого Міжнародного кінофестивалю «Місто Мрії». – Катерина Ношкалюк

У Рівному після чотирирічної перерви пройшов п'ятий Міжнародний кінофестиваль «Місто Мрії». Протягом чотирьох днів тривав показ фільмів українського та закордонного виробництва у трьох номінаціях: повнометражні ігрові фільми, короткометражні ігрові фільми та короткометражні документальні фільми «Поранена земля» на тему екологічних проблем, спричинених війною. Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/712390-velike-povernennya-yak-u-rivnomu-proyshlo-vidkrittya-pyatogo-mizhnarodnogo-kinofestivalyu-misto-mrii>

Фільм «Свідки. Полон вбиває» про Оленівку покажуть на кінофестивалі Sheffield DocFest у Великій Британії. – Поліна Горlach

На кінофестивалі Sheffield DocFest (12–18 червня) відбудеться міжнародна прем'єра документального фільму «Свідки. Полон вбиває» про теракт в Оленівці. Показ стрічки та її обговорення за участі команди проекту стане частиною спеціальної програми. Над картиною працювала команда «Архіву Війни». Режисерками стали М. Рощина і Т. Симон. Докладніше:

<https://susplne.media/culture/763513-film-svidki-polon-vbivae-pro-olenivku-pokazut-na-kinofestivali-sheffield-docfest-u-velikij-britanii/>

Українська історична драма «Чому я живий» з'явилася на Netflix

Фільм «Чому я живий» режисера В. Новака, знятий за автобіографічним оповіданням письменника Є. Митька «Тепер я турок, не козак...», від 5 червня доступний на Netflix. Докладніше:

<https://espresso.tv/kino-ukrainska-istorichna-drama-chomu-ya-zhiviy-zyavilasya-na-netflix>

Гастрономічний тревел «Тісто» з'явився онлайн на Netflix

Гастрономічний проект «Тісто», який розкажує про два десятки автентичних страв та кулінарні традиції українців, відтепер можна переглянути онлайн на сервісі Netflix. Прем'єра відбулася на стрімінгу 5 червня. Докладніше:

<https://www.cinema.in.ua/tisto-onlain-na-netflix/>

Анімаційний короткометражний фільм «Причинна» з'явився на Takflix

Фільм створив режисер та сценарист А. Щербак. Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/712668-animatsiynyi-korotkometrazhnyi-film-prichinna-zyavivsyia-na-takflix>

Дзюдоїстка Анастасія Чижевська стала героїнею французького документального фільму Espoirs. – Катерина Кадакова

У Франції презентували документальний фільм «Espoirs» («Надії») про атлетів та атлеток із п'яти різних країн, серед яких – українська дзюдоїстка А. Чижевська. Стрічку створило французьке національне спортивне медіа L'Équipe спільно з Mañana Production. Документальний фільм буде доступний на сайті L'Équipe. Докладніше:

<https://divoche.media/2024/06/07/dziudoistka-anastasiia-chyzhevska-stala-heroineiu-frantsuzkoho-dokumentalnoho-filmu-espoirs/>

Запаморочення від успіху чи сталий розвиток? Як українській документалістиці не втратити здобуте. – Єлизавета Сушко

«Тріумф українських документалістів на головних світових преміях – Оскарі, Бафті, Пулітцері – змусив українців дивитися документальні прем'єри, хай якими травматичними не є в них теми. Навіть у Держкіно відчули цей тренд і спробували переконати кіноспільноту у тому, що розвиток документалістики – пріоритет і для цієї інституції. Хоча мало хто з українських кіноекспертів

повірів у змозгу Держкіно зробити це гідно. Як перетворити короткочасний успіх на сталий результат для всієї кіногалузі – головне питання, що обговорювалося в кулуарах найважливішої події української документалістики». Йдеться про Міжнародний фестиваль про права людини Docudays UA. Авторка розповідає, як провідні українські документалісти оцінюють шанси галузі на виживання. Докладніше:

<https://life.prawda.com.ua/culture/rozvitok-dokumentalistiki-v-ukrajini-301985/>

Просвітництво

Що подивитися нового про деокупацію в літературі, кіно та мистецтві на українському ютубі? – Софія Богуславець

У добірці: про історію спротиву української літератури імперському режиму на каналі «СтратКом ЗСУ»; про роботу видавництва Vivat на каналі «Фантастичних talk(s)»; про літературу та війну на каналі «Мистецький Арсенал»; обговорення твору «Царівна» Ольги Кобилянської на каналі «Сенс»; про Русь у скандинавських сагах на каналі «Локальна історія»; дослідження невідомої Одещини на каналі «Хаці»; про українську мову в кіно на каналі «ідея олександрівна» та багато ін. Докладніше:

<https://sensormedia.com.ua/culture/shho-podyvytysya-novogo-pro-deokupacziyu-v-literaturi-kino-ta-mystecztvi-na-ukrayinskomu-yutubi/>

Три проекти з Рівненщини перемогли у конкурсі національно-патріотичного виховання

Одразу три проекти з Рівненщини отримають 872 тисячі державної фінансової підтримки. Вони перемогли в конкурсі з визначення проектів національно-патріотичного виховання, розробленими інститутами громадянського суспільства. Йдеться про: Молодіжний історично-просвітницький проект «Повстанські ночі» – спрямований на підвищення зацікавленості молоді історією визвольних змагань українського народу під час Другої світової війни, зокрема діяльністю УПА та УПА «Поліська січ», через проведення вишколу військово-історичної реконструкції (ГО «Фонд молодіжних ініціатив «Крила»); Мандрівний табір-вишкіл «Шляхами УПА» – подорож важливими місцями в історії боротьби УПА, упорядкування місць пам'яті, прокладання туристичних маршрутів, тренінги з домедичної допомоги та спортивного орієнтування (ГО «Рівненська Горинь»); Мандрівний табір «Стежками князів Острозьких» – п'ятиденний табір, спрямований на вивчення діяльності УПА на півдні Рівненщини, роду Острозьких та їх ролі в історії України, вишколи з тактичної медицини, орієнтування та управління дронами (ГО «Центр суспільних перетворень»). Ініціатива має на меті формування громадянської ідентичності, популяризацію та збереження культурної спадщини та підвищення рівня знань про видатних осіб українського державотворення й борців за незалежність. Джерело:

<https://rivne.rayon.in.ua/news/712842-tri-proekti-z-rivnenshchini-peremogli-u-konkursi-natsionalno-patriotichnogo-vikhovannya>

Література. Книговидання

У Бургасі проходить Чорноморський міжнародний літературний фестиваль

Фестиваль у Болгарії організовано муніципалітетом Бургаса та Національним центром книги при Національному палаці культури в Софії. Це подія, що об'єднує навколо себе літератури країн басейну Чорного моря. У фестивалі беруть участь понад 50 письменників, перекладачів, видавців та літературних агентів із чорноморських країн: Туреччини, Грузії, України, Румунії та Болгарії. Програма передбачає обговорення літературної ситуації у різних країнах, їхніх літературних ринків і перекладів, а також рецепції перекладів. Відбуваються літературні читання та фахові зустрічі, присвячені перекладам і книговидавництву. У професійній програмі бере участь заступниця директорки Українського інституту книги з питань міжнародної співпраці О. Одинока. Разом із представниками різних національних інституцій вона обговорювала підтримку перекладів та стан книжкового ринку в Україні. Також у фестивалі взяли участь менеджерка професійних програм Книжкового Арсеналу О. Карп'юк, поет і перекладач О. Сливинський, письменниці Х. Венгринюк, А. Багряна, Н. Мірошник та болгарська перекладачка Райна Камберова. Джерело:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/712557-u-burgasi-prokhodit-chornomorskiy-mizhnarodniy-literaturniy-festival>

House of Europe оголосив переможців сьомого конкурсу грантів на переклад

Переклади на українську. Видавництво «Вавилонська Бібліотека» перекладе «Історія облоги Лісабона» Жузе Сарамату; Центр Юдаїки – «Три жінки в темні часи: Едіт Штайн, Ханна Арендт, Сімона Вейль» Сільві Куртін-Денамі; видавництво «Твоя Підпільна Гуманітарка» – «Покуття. Казки і приповідки. Том 3» Оскара Кольберга; видавництво Mamino – серію книг «Що таке знання?», «Що таке прекрасне і мистецтво?», «Що таке життя?», «Що таке страх?», «Що таке насильство?» Оскара Бреніф'є; видавництво «Астролябія» – «Нічийна земля» Саймона Толкіна; видавництво «Каламар» – «Твоя Клементина» Карлі Соросьяк. **Переклади з української.** Шведське видавництво Albert Bonniers Förlag перекладе 1 том «Амадоки» С. Андрухович; литовське видавництво Aukso žuvys – «НепрОсті» Т. Прохаська; польське видавництво Wydawnictwo Na!art – «Як Україна втрачала Донбас» Д. Казанського і М. Воротинцевої; іспанське видавництво La Tortuga Búlgara – «Антологію сучасної української поезії», яка представить іспанському читачеві 11 визнаних українських поетів та поеток; хорватське видавництво Fraktura – najbolja literatura – «Карбід» А. Любки; латвійське видавництво Baltais Valis – «Незвичайні хобі» А. Гутніченко; німецьке видавництво Cupido Literaturverlag – «Іван і Феба» О. Луцишиної. Докладніше:

<https://chytomo.com/house-of-europe-oholosyv-peremozhtsiv-somoho-konkursu-hrantiv-na-pereklad/>

Переклад Майка Йогансена номінували на престижну польську премію

Переклад роману М. Йогансена «Подорож ученого доктора Леонардо і його майбутньої коханки прекрасної Альчести у Слобожанську Швейцарію» номіновано на літературну премію міста Гдиня. Книжка вийшла у видавництві Wydawnictwo KEW у перекладі Мацея Піотровського з віршами в перекладі Адама Поморського. Це вперше в історії премії, коли вона номінує переклад з української мови. Лауреатів буде оголошено 30 серпня. Докладніше:

<https://chytomo.com/literaturna-premii-gdynia/>

Міжнародний літературний фестиваль «Фронтера» після перерви повертається до Луцька

Четвертий фестиваль пройде у Луцьку 27–28 липня. У програмі: дискусії українських та іноземних інтелектуалів та інтелектуалок; читання (не тільки давно улюблених, але й ще не опублікованих текстів); неочікувані літературні хедлайнери; мистецькі й пізнавально-розважальні проекти. «Фронтера» об'єднає українських та закордонних літераторів, перекладачів та медійників, щоб показати світові, як «працює» культура України у час повномасштабної війни. Серед учасників – Р. Семків, І. Карпа, М. Кідрук, Є. Кузнецова, А. Любка, Малгожата Реймер. Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/712482-mizhnarodniy-literaturniy-festival-frontera-pislya-perervi-povertaetsya-do-lutska>

Симптом дорослішання: українці готові говорити про різні речі у своїй історії, – письменниця Андрухович. – Мирослава Барчук

С. Андрухович, українська письменниця, у спільному проєкті українського ПЕН та телеканалу Еспресо «Власні назви з Мирославою Барчук» розповіла про суспільне значення письменника під час війни, про зустрічі та дискусії за кордоном та про новий роман «Катананхе», презентація якого відбудеться 10 червня. Докладніше:

<https://espreso.tv/news-simptom-doroslishannya-ukraintsi-gotovi-govoriti-pro-rizni-rechi-u-svoiy-istorii-pismennitsya-andrukhovich>

«Від бобра до фазана» та «Українська демонологія»: що купували відвідувачі Книжкового Арсеналу. – Катерина Ношкалюк

XII Міжнародний фестиваль «Книжковий Арсенал» зібрав у Києві 35 тисяч відвідувачів, які купували й українську, й іноземну літературу. Авторка наводить враження пересічних покупців. Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/712719-vid-bobra-do-fazana-ta-ukrainska-demonologiya-shcho-kupuvali-vidviduvachi-knizhkovogo-arsenalu>

Українці в чотири рази збільшили замовлення з сайту Vivat із доставкою Новою поштою після влучання в типографію. – Олексій

23 травня ворог завдав удару по типографії «Фактор-Друк» у Харкові, до холдингу яких належать видавництво та книгарні Vivat. Українці включилися у підтримку видавництва, замовляючи у нього книжки. Нова пошта оголосила, що всі замовлені до 30 червня посилки доставить за власний рахунок. За перші 10 днів, у період 25 травня – 5 червня, Нова пошта вже доставила 5484 посилки

із книгами видавництва Vivat. Це у чотири рази більше, ніж за попередній аналогічний період. Докладніше:

<https://shotam.info/ukraintsi-v-chotyry-razy-zbilshyly-zamovlennia-z-saytu-vivat-iz-dostavkoiu-novoiu-poshtoiu-pislia-vluchannia-v-typohrafiu/>

«Релокація неможлива, чекатимемо на допомогу». Політучий – про можливості відновлення «Фактор-Друк». – Ганна Цьомик, Роман Кривко, Тетяна Кривоніс

Релокувати друкарню «Фактор-Друк», яку було пошкоджено внаслідок удару РФ 23 травня, до іншого регіону України чи за кордон неможливо через ускладнення логістики та дорожче виробництво. Про це розповів власник групи компаній «Фактор» С. Політучий. Загальні втрати виробництва склали близько 5 мільйонів євро: 3,6 з яких – вартість зруйнованого обладнання, 1,4 млн – будівля, інженерні конструкції та комунікації. «Для людей це лунає жахливо – 50 тисяч книжок згоріли. Але насправді, як би це не було дивно, це дрібничка у порівнянні з вартістю обладнання», – говорить власник групи компаній «Фактор». Нині виробництво намагається отримати грантову допомогу з-за кордону. «Відповідно до законодавства держава не може надавати допомогу приватним структурам. Це дивна річ, що на третьому році повномасштабного вторгнення ми продовжуємо жити за законодавством, яке написано для мирного життя», – акцентував Політучий. Докладніше:

<https://suspilne.media/amp/kharkiv/761669-relokacia-nemozliwa-cekatimemo-na-dopomogu-politucij-pro-mozlivosti-vidnovlenna-faktor-druk/>

Музейна справа

Лопатка мамонта та намиста скіф'янки: у Національному музеї історії України відкрилась виставка археологічних пам'яток

У Національному музеї історії України відкрито виставку «Дохристиянські вірування України». Захід відбувся 6 червня і був присвячений Національному дню Швеції, завдяки благодійним внескам якої проєкт став можливим. Експозиція містить понад 500 оригінальних експонатів з колекції Національного музею історії України. Серед них: орнаментована лопатка мамонта, трипільські статуєтки та біноклеподібні посудини, скіфське бронзове навершя з фігуркою Папая та намиста знатної скіф'янки з Мелітопольського кургану, глек-«календар» черняхівської культури, прекрасні взірці античного посуду з Піщаного та багато інших археологічних пам'яток. Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/712361-lopatka-mamonta-ta-namista-skifyanki-u-natsionalnomu-muzei-istorii-ukraini-vidkrilas-vistavka-arkheologichnikh-pamyatok>

Миколаївському обласному художньому музею виповнилося 110 років
Миколаївський обласний художній музей імені В. В. Верещагіна відзначив своє 110-річчя. Докладніше:

<https://mykolaiv.rayon.in.ua/news/712394-mikolaivskomu-oblasnomu-khudozhnomu-muzeyu-vipovnilosya-110-rokiv>

Миколаївський обласний краєзнавчий музей запустив мерч

Миколаївський обласний краєзнавчий музей спільно з агенцією соціальних проєктів «Платформа» запустили музейний мерч, аби привернути увагу до історії та зібрати кошти на відновлення та розвиток установи. Докладніше:

<https://history.rayon.in.ua/news/712688-mikolaiivskiy-oblasniy-kraeznavchiy-muzej-zapustiv-merch>

Миколаїв: музею подарували вишиті речі з Норвегії

Миколаївський обласний краєзнавчий музей отримав подарунок із Норвегії. Це традиційні вишиті норвезькі панно, доріжки для столу та килимки ХХ століття. Речі передала до музею Християнська громада Норвегії, організація «Nordic Harvest Mission» та особисто голова Лейф Йогансен з Осло. Докладніше:

<https://history.rayon.in.ua/news/712477-mikolaiiv-muzeju-podaruvali-vishiti-rechi-z-norvegii>

Як європейські музеї збирають мистецтво з України: огляд публічних колекцій 1991–2024 років. – Євгенія Буцикіна

«Публічні колекції, зокрема музейні, що формуються на основі експертного відбору агентів „культурного поля” (за концепцією П'єра Бурдьє), мають визначальний вплив на значущість і цінність твору мистецтва та є основним джерелом сучасних нарративів і канонів. Сучасні художники та художниці й досі здобувають авторитет завдяки тому, що музеї і приватні колекціонери купують їхні роботи. Це сприяє не лише їхній капіталізації, а й суспільному визнанню, що дає змогу говорити про мистецтво як про м'яку силу, що її культурна дипломатія використовує як механізм розбудови міжнародних відносин у межах дипломатії геополітичної. Мистецтво з України з його складною історією визнання, інституалізації та творення власного дискурсу також претендує на цей статус. російське вторгнення в Україну підштовхнуло західні інституції уважніше подивитися на українське мистецтво. Однак таке зацікавлення виникало не на порожньому місці: роботи українських митців купували та виставляли в Європі й раніше». Авторка розповідає про те, що саме спонукало різні європейські музеї і вагомих приватних колекціонерів купувати ці роботи за роки після здобуття Україною незалежності. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/760903-ak-evropejski-muzei-zbiraut-mistectvo-z-ukraini-oglad-publicnih-kolekcij-1991-2024-rokiv/>

Охорона культурної спадщини

В Україні через російську агресію постраждали 1080 пам'яток культурної спадщини. – Мар'яна Зінченко

За період з 24 лютого 2022 року до 25 травня 2024-го росія зруйнувала або пошкодила 1080 пам'яток культурної спадщини. З них національного значення – 121, місцевого – 879, щойно виявлених – 80, повідомляє Міністерство культури та інформаційної політики. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/227969/2024-06-07-v-ukraini-cherez-rosiysku-agresiyu-postrazhdaly-1080-pamyatok-kulturnoi-spadshchyny/>

Євгенія Моляр. Збереження радянської культурної спадщини як протидія російській пропаганді. – Валентина Клименко

У рамках програми для локальних операторів культури «Спадщина. Простір для роботи», яку підтримує Фонд «Партнерство за сильну Україну», провідні українські культурні менеджери розповіли колегам про свої стратегії, досвід і внутрішню інституційну кухню під час війни. У четвертій лекції мистецтвознавиця, учасниця пам'яткоохоронної ініціативи ДЕ НЕ ДЕ Є. Моляр розповідає про реапропріацію української радянської культурної спадщини. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2024/06/09/617709_ievgeniya_molyar_zberezheniya.ht
[ml](#)

Бібліотечна справа. Читання

Запустили флешмоб «Електрохарчування»: що читають українці під час блекаутів. – Дарина Головань

Українські користувачі соцмережі X (твіттеру) відновили флешмоб «Електрохарчування», у межах якого люди діляться книжками, які читають під час знеструмлень світла. Флешмоб започаткували ще у 2022 році, коли почалися перші знеструмлення внаслідок російських обстрілів. Тоді українці викладали свої реакції на психологічний дискомфорт через блекаути. Зараз же користувачі соцмереж публікують книжки, які читають, поки електроенергії немає. Суть флешмобу в тому, щоб органічно вписати в назву улюбленої книжки слово «електрохарчування». Його вигадали російські боти під час невдалої спроби запустити фейковий рух проти економії електроенергії. «Електрохарчування» – це некоректний переклад слова «електропостачання». Заклик долучитися до флешмобу поширила власниця акаунту «Шпаки на дроті» та показала, що читає книжку Х. Морозової «Фанатка». Докладніше:

<https://chytomo.com/zapustyly-fleshmob-elektrokharchuvannia-shcho-chytaiut-ukraintsi-pid-chas-blekautiv/>

Підтримка України у світі

Майже 30 держав зобов'язалися підтримати ЮНЕСКО у відновленні культурного сектору України. – Анна Коваленко

Майже 30 іноземних держав зобов'язалися збільшити підтримку митців, працівників культури, а також відновити пам'ятки та культурне життя України через координацію ЮНЕСКО. Про наміри країн Північної Америки, Азії та Європи стало відомо в ході Вільнюської конференції з відновлення культурного сектору України, яка відбулася 7 червня. План, до створення якого також долучилися українська влада, включає спільну діяльність у шести сферах: моніторингу, оцінки та документування пошкоджень культурної спадщини; профілактичних та невідкладних заходів, ремонтів, реконструкцій та відновлення культурної спадщини; відродження закладів культури та культурної

освіти; зміцнення культурних і креативних індустрій; посилення стійкості через культуру; цифрової трансформації сфери культури. Наступна зустріч Вільнюської конференції, на якій країни-учасниці працюватимуть над реалізацією планів, запланована на 11 та 12 червня в Берліні. За останніми оцінками ЮНЕСКО, для відновлення потрібно в середньому 680 мільйонів доларів щороку до 2033-го. Але шкода, спричинена російською війною, не обмежується фізичною – значна частина культурної діяльності припинилася. Відповідно українські митці, які не мають можливості творити, стикнулися із різким зниженням їхнього життя. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/mayzhe-30-krajin-zobov-yazalisya-pidtrimati-kulturne-vidnovlennya-ukrajini-302006/>

Вільнюс виділить понад 13 мільйонів гривень на реконструкцію театру в Дніпрі

Вільнюське самоврядування виділить 300 тисяч євро або понад 13 мільйонів гривень на реконструкцію театру імені Тараса Шевченка у Дніпрі, повідомляє Міністерство культури та інформаційної політики України. Театр має відновити концертний зал на 500 місць, захищений від погодних явищ та «адаптований до сучасних реалій». Таке зобов'язання є частиною декларації конференції, що проходить у столиці Литви. Як поінформував міністр культури Литви Симонас Кайріс, цим документом країни не лише нададуть допомогу Україні у реставрації конкретних культурних об'єктів, а й зобов'язуються приділяти особливу увагу реставрації чи збереженню таких цінностей на майбутній конференції з відновлення України у Берліні. Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/712504-vilnyus-vidilit-bilshe-13-milyoniv-griven-na-rekonstruktsiyu-teatru-v-dnipro>

Литва допоможе відреставрувати картини Марії Приймаченко

Г.в.о. міністра культури та інформаційної політики України Р. Карандеєв відвідав Центр реставрації музейних цінностей Пранаса Гудинаса Литовського національного художнього музею. Зустріч з міністром культури Литви Сімонасом Кайрісом відбулася 7 червня. Центр є основною базою навчання реставраторів рухомих художніх цінностей у Литві, зокрема картин та гобеленів. Тут проводяться майстер-класи, семінари та лекції, пов'язані зі збереженням та доглядом за музейними колекціями. Реставратори Центру вже дослідили та відреставрували понад 50 картин та 1 000 графічних робіт з українських музеїв, найближчим часом очікують ще 600 робіт та щонайменше двох українських стажерів. Крім того, невдовзі в цьому центрі реставруватимуть 100 картин М. Примаченко з державної частини Музейного фонду України з фондів Запорізького обласного художнього музею. Нині на реставрації знаходяться картини з українського Музею Ханенків. Крім того, наразі литовці відновлюють український килим з Маріуполя. Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/712589-litva-dopomozhe-vidrestavruvati-kartini-marii-priymachenko>

***

Київ замість kiev: в Україні почали частіше реєструвати правильні домени. – Олексій

Користувачі все активніше реєструють домен .kyiv.ua. За травень 2024 року в Україні було зареєстровано 419 таких доменів, і загальна їх кількість досягла 5,7 тисяч. У компанії «Хостмайстер» зазначають, що русифікований домен kiev.ua почав втрачати популярність. За рік він втратив 13 тисяч імен, хоча все ще залишається більш популярним, ніж дерусифікована версія, з 27,3 тисячами зареєстрованих доменів. Докладніше:

<https://shotam.info/kyiv-zamist-kiev-v-ukraini-pochaly-chastishe-reiestruvaty-pravylni-domeny/>

Співачка з Нововолинська співала для росіян у США

Учасниця шоу «Голос країни» з Нововолинська К. Рибак проживає у США, де і розважала своїм співом громадян країни-агресорки, розповіла у фейсбуці А. Яремчук. Вона написала, що запропонувала Рибак виступити на заході «Планета Земля Єдина: Україна-Флорида», проте за дві години до виступу вона відмовилася. Як зауважила жінка, замість цього заходу співачка вирішила заспівати перед «сибіряками» у Майямі. Джерело:

<https://ivanychi.rayon.in.ua/news/712478-spivachka-z-novovolinska-spivala-dlya-rosiyan-u-ssha>

Випуск підготував

Зворський А. С.,

головний бібліограф відділу НАУІ

Інформцентру з питань культури та мистецтва;

тел.: 093-415-89-30; електронна адреса: info_nplu@ua.fm